

Teplické hlavní nádraží

MINULOST

Budování železnice na severozápadě Čech úzce souvisí s dějinami severočeského uhlí. A právě nejtypičtější uhelnou trasou se u nás stala Ústecko-teplická dráha.

Po vzniku železnice z Prahy přes Ústí nad Labem do Podmokel (dnes Děčín), začala se stále aktuálněji vynořovat myšlenka návaznosti na tuto trať z celého kraje pod Krušnými horami. Přeprava uhlí z Teplíc do Ústí se tehdy uskutečňovala koňskými povozy. Se stále se zvyšující těžbou bylo však naprosto jasné, že se uhlí do Ústí musí vozit po železnici.

A tak po letech různých tahanic a bojů byla v roce 1856 koncesována společnost Ústecko-teplické dráhy, která požádala rakouskou státní správu o stavbu železnice z Ústí nad Labem do Teplíc, aby tak navázala na Severní státní dráhu. Po vojenské revizi trasy a po vydaném povolení ke stavbě se hned práce rozběhly naplno. Přijímající nádražní budovy byly postaveny v Teplících, Bohosudově, Chabařovicích, Trmicích a v Ústí nad Labem, zastávky potom v Probošově a Tuchomyšli. První vlaky vyjely v tuto novou trať v roce 1858. Zavedením železnice do Teplíc se pro toto lázeňské město otevřely nové, dříve nevídané perspektivy. Teplice tak získaly nejen spojení s Ústím nad Labem, ale také s důležitými metropolemi jako Drážďanami, Lipskem, Hamburkem, Prahou, Vídní a Budapeští. Teplické nádraží stálo původně osaměle v místech, kde se dříve nacházely cihelny. V dalších desetiletích se situace ale podstatně změnila. Původní nádraží vypadalo také poněkud jinak a dnešní vzhled je výsledkem přestavby v roce 1871. Není bez zajímavosti, že teplické nádraží bylo poté považováno jak architektonicky, tak i vybavením vnitřních prostor za nejkrásnější v Rakousku i v Německu. Budova je dílem architekta Turby, který se podílel také na plánech starého teplického divadla. V rozsáhlé budově nádraží sídlilo ředitelství společnosti Ústecko-teplické dráhy. Přítomnost této instituce byla pro město výhodná, neboť dávky, které platila obci, tvořily značnou část příjmů města. Mnoho úředníků ředitelství, ale také techniků a správních zaměstnanců dráhy bylo českého původu, což mělo také vliv na aktivizaci české menšiny v Teplících. V držení soukromé společnosti zůstala tato dráha až do roku 1923, kdy přešla do vlastnictví československého státu.

SOUČASNOST

Železniční stanice Teplice v Čechách dnes leží na trati Ústí nad Labem - Chomutov a patří neodmyslitelně k dominantám města. O tom svědčí zařazení budovy teplického nádraží mezi objekty chráněné památkovým úřadem. Z hlediska dopravy je železniční stanice zaměřena především na přepravu cestujících, jejichž frekvence je poměrně vysoká. Denně zde

můžeme napočítat kolem 70 párů osobních vlaků, z nichž větší část tvoří spoje ve směru Ústí nad Labem - Chomutov a menší část potom také výchozí a končící vlaky na tratích Teplice - Lovosice a Teplice - Litvínov. Patří k nim samozřejmě i již tradiční spoje Liberec - Plzeň, Liberec - Cheb, Chomutov - Praha a Cheb - Košice.

Železniční stanice Teplice v Čechách poskytuje celou řadu služeb pro cestující a přepravce jako prodej jízdenek, místenek, lůžkových a lehátkových lístků, přepravu zavazadel a spěšnin, přepravu vozových zásilek ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě, odbavení zásilek z dovozu a pro vývoz prostřednictvím svého celního zástupce, úschovu zavazadel a další služby související s přepravou po železnici. Zaměstnanci pokladen pak rádi poradí s využitím slev ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě. V přízemí výpravní budovy je také umístěna cestovní kancelář Českých drah, která nabízí pobytové a poznávací zájezdy do celého světa nejen pro zaměstnance dráhy, ale i pro širokou veřejnost. Vzhledem k transformaci železnice doznala změn i struktura železniční stanice a tak po období rozdělení stanic na provozní a přepravní došlo ke sloučení několika stanic do jedné výkonné jednotky. Um byly pod stanicí Teplice začleněny rovněž stanice Bohosudov, Řetenice, Teplice - Zámecká zahrada a Úpořiny, včetně jim podřízených zastávek a dopraven.

Současný stav budovy i přes snahy vedení stanice a přísliby finančních prostředků na opravu není dobrý a to zejména u vnějšího vzhledu i v odbavovacích halách. Přesto se podařilo vybudovat moderní čekárnu a informační kancelář na velice dobré úrovni, plynofikaci výpravní budovy a odbouráním kotelny na pevná paliva se odstranilo znečišťování celého okolí. Podařilo se také vyměnit veškeré dveře v odbavovacích halách, které ale bohužel vzhledem k vysoké frekvenci cestujících veřejnosti a nešetrného zacházení velmi trpí a jsou proto také často porouchány.

BUDOUCNOST

Na základě iniciativy senátora za město Teplice pana JUDr. Musiala byla vypracována studie vybudování nových krytých nástupišť spolu s podchody pro zlepšení bezpečného přístupu do prostoru železniční stanice, nástupu a výstupu cestujících. Je dokončována rovněž rekonstrukce v pravém křídle budovy, která bude sloužit vlakovým četám osobních vlaků. Budoucnost teplického nádraží je sice spjata s budoucností Českých drah, k městu Teplice však bude neodmyslitelně patřit a mít své nezastupitelné místo i ve 21. století.

Pavel Kovář